



Kanton Bern
Canton de Berne

hallo-bern.ch
salut-berne.ch

Zdravstvo

Sistem zdravstvene zaštite

Zdravstveno osiguranje i osiguranje u slučaju nesreće

Medicinsko zbrinjavanje

Trudnoća / Porođaj

Psihičko zdravlje

hallo-bern.ch

Informacije za dobar početak u novom mjestu stanovanja

Zdravstvo



Sistem zdravstvene zaštite

U Švicarskoj je sistem zdravstvene zaštite vrlo dobro razvijen. Svi stanovnici su u potpunosti i obavezno osigurani od nezgoda i bolesti. Mnogobrojne ljekarske ordinacije, apoteke i bolnice su nadležne za zdravstveno zbrinjavanje.

Sistem osiguranja

Svi stanovnici u Švicarskoj moraju biti osigurani od nesreća i bolesti. Osoba koja se doselila mora u roku od tri mjeseca zaključiti ova osiguranja. Djeca se moraju osigurati u roku od tri mjeseca od dana rođenja. Obavezna osiguranja su regulisana zakonom. Svi osiguranici imaju pravo na istu medicinsku njegu.

Finansiranje

Švicarski zdravstveni sistem finansiraju zajedno: država (savez, kantoni i opštine), poslodavci i fizička lica. Fizička lica plaćaju mjesečnu premiju osiguranja za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezgode. Visina premija se utvrđuje svake godine i različita je po kantonima. Osoba, koja se razboli ili doživi nezgodu, mora učestvovati u troškovima liječenja: Iznos predviđen u polisi koji se plaća kod prvih računa i dodatno 10% od iznosa svakog računa (Franchise | franchise, Selbstbehalt | la quote part). Takođe je definisan maksimalni godišnji iznos kojeg osiguranici preuzimaju sami.

Prevođenje

Nije jednostavno kada se na stranom jeziku mora razgovarati sa ljekarima, apotekarima i medicinskim osobljem. Zato neke bolnice nude prevođenje od strane interkulturalnih prevodilaca, koji su obučeni za ovaj posao. Potrebno je da se pacijenti pravovremeno lično informišu o ovim uslugama. Prevodioci se mogu takođe angažovati za posjete ljekaru ili u drugim situacijama. Troškove ovih usluga platiti sami.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-bern.ch/hr/zdravstvo/sistem-zdravstvene-zatit



Zdravstveno osiguranje i osiguranje u slučaju nesreće

Osobe koje u Švicarskoj moraju imati zdravstveno i osiguranje u slučaju nesreće. Ova privatna osiguranja preuzimaju troškove u slučaju nesreće, bolesti ili trudnoće. Oba osiguranja se moraju zaključiti u prva tri mjeseca po doseljenu.

Zdravstveno osiguranje (obavezno osiguranje)

Svi stanovnici Švicarske moraju nužno sami zaključiti zdravstveno osnovno osiguranje (Grundversicherung | assurance de base). Onaj ko se doselio u Švicarsku ima za to tri mjeseca vremena. Ukoliko se neko u tom tromjesečnom periodu razboli, troškove mu retroaktivno preuzima osiguranje. Osnovno osiguranje nude mnoga privatna zdravstvena osiguranja (Krankenkassen | caisses-maladies privées). Izbor zdravstvenog osiguranja je slobodan. Zdravstvena osiguranja moraju prihvatiti sva lica koja imaju prebivalište u Švicarskoj. Osiguranici plaćaju mjesečnu premiju. Visina premije se razlikuje u zavisnosti od toga kod kojeg ste osiguranja osigurani i za koju vrstu osiguranja ste se odlučili. Zato vrijedi uporediti više ponuda. Zdravstveno osiguranje se može promijeniti samo jednom godišnje (novembar). Osnovno osiguranje ne pokriva samo troškove kada ste bolesni, nego i u slučaju trudnoće i porođaja. Usluge su regulisane zakonom. Upozorenje: Troškove za liječenje zuba ili za kupovinu naočala najčešće morate platiti sami.

Osiguranje u slučaju nesreće

Zaposlene osobe, koje rade više od 8 sati sedmično, su automatski osigurane od nezgoda za vrijeme rada i u slobodno vrijeme. Ko radi manje od 8 sati nije osiguran od nezgoda u toku slobodnog vremena i mora se sam osigurati. Ovo se odnosi i na samostalne preduzetnike i sve osobe koje nisu u radnom odnosu. Osobe koje nisu u radnom odnosu moraju se osigurati u njihovom zdravstvenom osiguranju od nezgoda. Samostalni preduzetnici se mogu od nezgoda osigurati i kod nekih drugih osiguravajućih društava. Osigurana lica moraju plaćati mjesečne premije. Kod zaposlenih se premije odbijaju direktno od plate.



Smanjenje premije

Ako neko ne može platiti premiju za zdravstveno osiguranje, ima u nekim slučajevima pravo na smanjenje premije za osnovno osiguranje (Prämienverbilligung | réduction de primes d'assurance-maladie). Da bi se steklo pravo na smanjenje premije mora se svake godine do 31. decembra podnijeti zahtjev. Ukoliko se zahtjev odobri, onda se iduće godine plaća manja premija. Služba za socijalna osiguranja (Amt für Sozialversicherungen, ASV | Office des assurances sociales, OAS) pruža informacije o smanjenju premije i preuzima prijavu putem interneta.

Dodatno osiguranje uz obavezno zdravstveno osiguranje

Uz osnovno osiguranje možete dobrovoljno zaključiti i dodatno osiguranje (Zusatzversicherungen | assurances complémentaires). Ovo osiguranje pokriva troškove koji nisu obuhvaćeni osnovnim osiguranjem kao što su, na primjer, stomatološke intervencije. Dodatno osiguranje nude skoro sva osiguravajuća društva za zdravstvo. Zdravstvena osiguranja odlučuju o tome da li će nekoga osigurati i pod kojim uslovima.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-bern.ch/hr/zdravstvo/zdravstveno-osiguranje-i-osiguranje-u-sluaju-nesre



Medicinsko zbrinjavanje

Osoba, koja se razboli ili doživi nesreću, treba se najprije obratiti kućnom ljekaru. Za manja oboljenja ili povrede se i u apoteci može dobiti pomoć. Samo u situacijama, kada se radi o teškim i hitnim slučajevima, potrebno je otići direktno u bolnici.

Apoteke

U apotekama se prodaju lijekovi za koje je potreban recept od ljekara. Međutim, u apoteci ima i drugih lijekova koji su u slobodnoj prodaji. U slučaju lakšeg oboljenja preporučuje se odlazak u apoteku. Apotekari su dobro obrazovani stručnjaci i mogu dati savjete. U svakoj regiji je jedna apoteka uvijek dežurna, tako da se i u hitnom slučaju mogu dobiti medikamenti. Koja je apoteka dežurna saznaje se na sljedećim brojevima:

- Bern: 0900 98 99 00 (0.98 CHF/Min.)
- Biel: 0842 24 24 24
- Thun: 0900 36 36 36 (0.88 CHF/Min.)

Kućni ljekari / dječiji ljekari

U Švicarskoj mnoge osobe imaju porodičnog/kućnog ljekara (Hausarzt | médecin de famille). Ovi ljekari poznaju istoriju bolesti pacijenta i zato ih treba kod zdravstvenih problema odmah kontaktirati. Za djecu postoje dječiji ljekari (pedijatri). Ako je to neophodno, kućni ljekar upućuje pacijenta specijalistima ili u bolnicu. Direktno u bolnicu se ide samo u teškim hitnim slučajevima. Za sve ostale hitne slučajeve, izvan radnog vremena porodičnih ljekara, postoji u kantonu Bern centralni broj na koji se može zvati 24 sata dnevno: 0900 576 747 (CHF 1.98/min.).

Zubari

Pacijenti plaćaju stomatološke usluge najčešće sami. Međutim postoji mogućnost da se sa dodatnim zdravstvenim osiguranjem za zube pokrije dio stomatoloških troškova. Djeca koja idu u školu imaju pravo na jednu besplatnu kontrolu kod zubara. Informacije o tome pruža škola.



Bolnica / hitne službe

U većini slučajeva ljekari prijavljuju pacijenta za liječenje u bolnici (Spital | hôpital). Izuzetak su vanredne i hitne situacije u kojima se treba direktno otići u hitnu službu bolnice. Ukoliko je situacija opasna po život pacijenta i po njega treba da dođe ambulantno vozilo, potrebno je pozvati hitnu pomoć na telefon 144. Za lakše hitne slučajeve su nadležni porodični ljekari.

Kućna njega

Osobe, koje su bolesne i kojima je potrebna njega kod kuće i pomoć u domaćinstvu, mogu se obratiti službi za zdravstvenu negu (Spitex | service de soins à domiciles externes). U ovom slučaju stručno osoblje posjećuje pacijante kod kuće i pruža im potrebnu zdravstvenu negu ili pomoć u domaćinstvu. Spitex pruža usluge osobama koje su oboljele, doživjele nesreću, imaju komplikacije u trudnoći i poslije porođaja ili osobama koje imaju staračke tegobe. Osnovno osiguranje (Grundversicherung | assurance de base) preuzima djelimično troškove ove njege. Pored "Spitex udruženja Kanton Bern" (Spitexverband | association Spitex) postoje i brojne privatne Spitex organizacije koje nude kućnu negu.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-bern.ch/hr/zdravstvo/medicinsko-zbrinjavanje



Trudnoća / Porođaj

Trudnice nisu u obavezi da plaćaju preglede za vrijeme trudnoće. Troškove porođaja preuzima zdravstveno osiguranje. Po rođenju djeteta roditelji mogu dobiti besplatne savjete.

Usluge kod trudnoće i porođaja

Troškove medicinskih pregleda za vrijeme trudnoće i usluga oko porođaja preuzima osnovno zdravstveno osiguranje (Grundversicherung | Assurance de base). Tu su uključene redovne kontrole prije porođaja, porođaj i podrška koja je potrebna poslije porođaja. Trudnice se trebaju na vrijeme obratiti ljekaru ili babici. Bolnice i babice nude kurseve pripreme za porođaj (Geburtsvorbereitungskurs | Cours de préparation à l'accouchement). Postoje posebni kursevi za migrante. Porođaji se mogu odvijati u bolnici, porodilištu ili kod kuće.

Poslije porođaja

U Švicarskoj je uobičajeno da se roditelji savjetuju poslije rođenja djeteta. U tu svrhu otvorena su savjetovališta za majke i očeve (Mütter- und Väterberatungsstelle | Centre de puériculture). U njima možete dobiti besplatne informacije o razvoju, ishrani i njezi beba uzrasta od 0 do 5 godina. Ljekari i babice pružaju informacije o neophodnim pregledima za majku i dijete. Veoma je važno da je dijete osigurano za slučajeve bolesti ili nesreće. Ovo osiguranje (Grundversicherung | Assurance de base, Unfallversicherung, | assurance accident) se treba zaključiti najkasnije tri mjeseca po rođenju. Poželjno je da se ova osiguranja zaključe još i prije rođenja djeteta.

Vakcinacije / cijepljenje

Preporučuje se da se djeca pravovremeno vakcinišu protiv određenih bolesti. Međutim, vakcinacije nisu obavezne. U većini slučajeva osnovno zdravstveno osiguranje preuzima troškove vakcina koje su preporučene. Dječiji ljekari (pedijatri) i osobe iz savjetovališta za majke i očeve daju više informacija o vakcinisanju.

Prekid trudnoće (abortus)

U Švicarskoj je prekid trudnoće dozvoljen u prva tri mjeseca trudnoće. Nakon napunjenih 12 nedelja trudnoće abortus je moguć samo ako je ugroženo fizičko ili psihičko zdravlje žene, što mora biti potvrđeno od strane ljekara. Osoba koja razmišlja o prekidu trudnoće ima pravo na besplatne konsultacije kod stručnih osoba. Djevojke mlađe od 16 godina se moraju obratiti određenom specijalizovanom savjetovalištu. Troškove ovih medicinskih usluga preuzima osnovno zdravstveno osiguranje.



Kanton Bern
Canton de Berne

hallo-bern.ch
salut-berne.ch

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-bern.ch/hr/zdravstvo/trudnoa--poro

hallo-bern.ch

Informacije za dobar početak u novom mjestu stanovanja
Zdravstvo



Psihičko zdravlje

U Švicarskoj se ne pravi razlika između psihičkih i fizičkih bolesti. Osnovno zdravstveno osiguranje preuzima troškove liječenja duševno oboljelih osoba koje se liječe kod specijalista ili borave u klinici.

Podrška i savjeti

U Švicarskoj ima mnogo stručnih osoba koje pomažu u teškim ličnim i porodičnim situacijama. Osnovno zdravstveno osiguranje (Grundversicherung | assurance de base) preuzima troškove liječenja psihičkih oboljenja kod priznatih stručnjaka kao što su psihijatri. Liječenja u klinikama su takođe plaćena. Ukoliko neko ima probleme, može se besplatno obratiti anonimnom savjetovalištu "Dargebotene Hand" (Dargebotene Hand | la Main tendue), bilo telefonom, mailom ili chatom (telefon 143, www.143.ch). I porodični ljekari mogu takođe pomoći. Ako je osoba u akutnoj opasnosti da nanese štetu sebi ili drugima, potrebno je brzo poduzeti mjere. Policija će pomoći u takvim hitnim slučajevima (telefon 117).

Djeca i mladi

Mladi ljudi, koji imaju psihičke probleme, mogu se u prvom koraku obratiti besplatnoj psihološkoj službi za mlade (Jugendpsychologischer Dienst | Service de psychiatrie pour les jeunes). Takođe i roditelji koji su zabrinuti za svoju djecu mogu se obratiti ovoj službi. Besplatnu i anonimnu podršku za djecu i mlade pruža SOS telefon za djecu (Kindernotruf | Urgences enfants) bilo telefonski, mailom, chatom, (telefon 147, www.147.ch). Za hitne psihijatrijske slučajeve oboljele djece i mladih postoje sljedeće adrese: -Notfallzentrum NZKJP:

- Regioni Bern Stadt und Mittelland; Oberaargau und Emmental; Oberland (telefon 031 932 88 44, svaki dan, 24h)
- Ambulatorium KJP Biel, Region Biel (telefon 032 328 66 99, ponedjeljak- petak od 8 do 18 časova)
- Spitalzentrum Biel (telefon 032 324 24 24, svaki dan, 8 do 18 časova).



Bolest ovisnosti

Kad su bolesti ovisnosti u pitanju, onda se može obratiti u savjetovališta za ovisnost: (Suchtberatung | Centre de consultation en matière d'addiction). Savjetovališta pružaju besplatne i povjerljive konsultacije i liječenje. Ukoliko su članovi porodice ili bliske osobe zabrinuti, mogu se obratiti ovim savjetovalištim za pomoć. U bolesti ovisnosti se ne ubrajaju samo ovisnost od alkohola i droge. Ova savjetovališta pomažu i kad se radi o drugim oblicima ovisnosti, kao npr.: kockanje, ovisnost od kupovine ili interneta i kod poremećaja u ishrani. Ukoliko se imaju pitanja, moguće ih je postaviti i mailom.

Trauma

Osobe, koje su u životu imale traumatične događaje i ne mogu da prevaziđu posljedice, trebaju se obratiti stručnim licima za dobivanje odgovarajuće podrške. Traume su psihička oboljenja koja treba shvatiti ozbiljno. Pored ponuda za savjetovanje i podršku kod psihičkih problema i bolesti postoje i specijalizovana kontaktna mjesta i lječilišta za žrtve rata i zlostavljanja.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-bern.ch/hr/zdravstvo/psihiko-zdravlj